

حسابداری ویژه بازار کار (مؤسسات خدماتی و بازرگانی)

آیدین شکرزاده

www.ketab.ir

نشر رهام اندیشه

سرشناسه	: شکرزاده، آیدین، ۱۳۷۶-
عنوان و نام پدیدآور	: حسابداری ویژه بازار کار (موسسات خدماتی و بازرگانی) / آیدین شکرزاده.
مشخصات نشر	: کرج : رهام اندیشه ، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۲ ص.: جدول، نمودار (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۴-۲۰۹-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
موضوع	: حسابداری Accounting بازار کار Labor market
رده بندی کنگره	: HF۵۶۵۵
رده بندی دیویی	: ۶۵۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۶۸۲۷۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیفا

حسابداری ویژه بازار کار (مؤسسات خدماتی و بازرگانی)

نویسنده: آیدین شکرزاده

نشر رهام اندیشه

سال و نوبت چاپ: نخست / ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۴-۲۰۹-۹

شمارگان: ۴۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ تومان

تلفن نشر و پخش: ۰۹۱۲۶۶۰۹۷۲۶ اینستاگرام: rahamandishe.pub

فهرست مطالب

۲	پیشگفتار.....
۳	فصل اول: بررسی عملکرد مالی مؤسسات.....
۱۴	فصل دوم: ثبت و گزارش حساب‌ها.....
۳۴	فصل سوم: صورت‌های مالی.....
۵۱	فصل چهارم: حساب‌های خاص مؤسسات بازرگانی.....
۷۷	فصل پنجم: اسناد تجاری.....
۸۶	فصل ششم: صندوق، بانک، تنخواه گردان.....
۱۰۶	فصل هفتم: اصلاح حساب‌ها.....
۱۱۶	فصل هشتم: بستن حساب‌ها و افتتاح حساب‌ها.....
۱۳۳	فصل نهم: تهیه کاربرگ.....
۱۴۰	فصل دهم: مطالبات مشکوک الوصول.....
۱۴۳	فصل یازدهم: مفروضات حسابداری.....
۱۴۶	فصل دوازدهم: حقوق و دستمزد.....
۱۵۲	فصل سیزدهم: به کارگیری رایانه در حسابداری.....
۱۵۸	فصل چهاردهم: به کارگیری اکسل در حسابداری.....
۱۶۶	منابع.....

پیشگفتار

تاریخچه حسابداری

نگهداری دفاتر حسابداری- گرچه به شکل بسیار ساده- از قرن‌ها پیش در تاریخ بشر معمول بوده است. بابلی‌ها پرداخت حقوق و دستمزد را با خط میخی بر الواح گلی نقش می‌کردند؛ مهربان قدیم درآمد و هزینه دستگاه‌های دولتی و عملیات و معاملات بنگاه‌های بازرگانی را بر روی کاغذ پاپیروس ثبت می‌نمودند.

دفترداری دابل یا دوطرفه که اساس سیستم‌های جدید حسابداری است، نیز سابقه‌ای طولانی دارد و نمونه‌های متعددی از دفاتر حسابداری به صورت مترادف که قدیمی‌ترین آن‌ها مربوط به سال ۱۲۱۱ میلادی است و توسط بازرگانان ایتالیایی تنظیم گردیده در موزه‌های بزرگ دنیا موجود است.

اولین کتاب چاپی درباره دفترداری دابل متعلق به یک راهب ایتالیایی به نام لوکا پاچولی (Luca Pacioli) است که در سال ۱۴۹۴ میلادی منتشر گردید و بسیاری از اصول دفترداری و حسابداری زمان ما عیناً در آن ملاحظه می‌شود. به نظر بعضی از محققان احتمال می‌رود رساله دفترداری دابل پاچولی با استفاده از نسخه خطی کتاب بندتو کترولی (Benedto Cotrugli)، تهیه شده باشد.

به تدریج با تشکیل بازارهای سرمایه و شرکت‌های سهامی، نیاز به حسابداری و حسابرسی حرفه‌ای اجتناب‌ناپذیر گردید. قانون شرکت‌های سال ۱۸۶۲ انگلستان به منظور حمایت از سرمایه‌گذاران در مقابل تقلبات و تخلفات، حسابرسی شرکت‌های سهامی را الزامی کرد و در سال ۱۸۸۰ «انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز» از تعدادی حسابدار ورزیده که از دانش و مهارت‌های تخصصی برخوردار و در انجام وظایف حرفه‌ای خود ملزم به رعایت آئین رفتار حرفه‌ای مدونی بودند، تشکیل گردید و به این ترتیب نمونه‌ای از نظام حرفه‌ای حسابداری پدیدار شد.

پیشینه حسابداری در ایران نیز به نخستین تمدن‌هایی برمی‌گردد که در این سرزمین پا گرفت و مدارک حسابداری متنوع و متعددی برای اداره امور حکومتی و اجرای فعالیت‌های اقتصادی ابداع شد که در پاسخ به نیازهای زمان، سیر تحولی و تکاملی داشته است.

ممیزی املاک در تمدن ساسانی و تکامل حسابداری ساسانی برای نگهداری حساب درآمد و مخارج حکومتی در دوران سلجوقیان و نگهداری حساب فعالیت‌های بازرگانی به حساب سیاق، نمونه‌های بارز و پیشرفته آن است.

در ایران عصر حاضر، اولین قانونی که حرفه حسابداری و حسابرسی را به رسمیت شناخت، قانون مالیات بر درآمد مصوب سال ۱۳۳۵ بود. در این قانون از حساب‌رسان مستقل تحت عنوان محاسب و کارشناس قسم‌خورده یاد شده است. در آئین‌نامه‌ای که برای همین قانون در سال ۱۳۴۰ توسط وزارت دارایی تدوین شد، محاسب قسم‌خورده و کارشناس حساب مطرح گردیده است. از سال‌ها پیش برخی از اهل فن درصدد تشکیل انجمن حسابداران و حساب‌رسان مستقل ایران بودند؛ نظیر آنچه که در بسیاری از کشورهای مترقی جهان وجود داشت. در مردادماه سال ۱۳۴۰ وزارت دارایی بر اساس اختیارات حاصله از ماده ۳۳ قانون مالیات بر درآمد مصوب سال ۱۳۴۰ آئین‌نامه مربوط به تأسیس انجمن محاسبین قسم‌خورده و کارشناسان حساب را به منظور تشکیل مرجع رسمی جهت رسیدگی به حساب‌ها و دفاتر اشخاص و شرکت‌ها و مؤسسات دیگر و اظهار نظر در اختلاف محاسباتی، صادر کرد. انجمن در این آئین‌نامه «مستقل و دارای شخصیت حقوقی» معرفی شده است.

در سنوات پس از انقلاب، سازمان حسابرسی با تصویب قانون تشکیل مورخ ۱۳۶۲/۱۰/۵ و اساس‌نامه قانونی مصوب ۱۳۶۶/۶/۱۷ مجلس شورای اسلامی، عملاً فعالیت خود را از تاریخ ۱۳۶۲/۹/۱۶ با ادغام شرکت سهامی حسابرسی وزارت امور اقتصادی و دارایی و موسسه حسابرسی سازمان صنایع ملی و سازمان برنامه آغاز کرد. همچنین مؤسسات حسابرسی بنیاد مستضعفان صنایع ملی و بنیاد شهید در تاریخ ۱۳۶۷/۱۲/۲۸ منحل و با کلیه امکانات و پرسنل از تاریخ ۱۳۶۸/۱/۱ به سازمان حسابرسی ملحق گردید. این سازمان طبق اساس‌نامه، مرجع تخصصی و رسمی تدوین اصول و ضوابط حسابداری و حسابرسی در سطح کشور تعیین شد.

همچنین قانون استفاده از خدمات تخصصی حسابداران ذی‌صلاح در جهت رسمیت بخشیدن به امور حسابداری، در بهمن‌ماه ۱۳۷۲ به تصویب رسید. به موجب این قانون به منظور اعمال نظارت مالی بر واحدهای تولیدی، بازرگانی، خدماتی و همچنین حصول اطمینان از قابل‌اعتماد بودن صورت‌های مالی واحدهای مزبور در جهت حفظ منافع عمومی، صاحبان سرمایه و دیگر اشخاص ذی‌حق و ذی‌نفع، به دولت اجازه داده می‌شود از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی‌صلاح استفاده نماید. امید است نوشتار حاضر در تحقق این اهداف برای کشور عزیزمان مؤثر باشد.